

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések főlvetetnek s egyes számok kaphatók helyben:

Muzsik és Partics könyv- és könyvnyomdájában, Schön A., Hecht M. könyvkeresked.-ben, Hay S. dohánytözséjében, valamint hirdetések s nyilttéri közlemények egy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetői irodákban.

Egy szám 10 kr.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.	
helyben: házasok hártya:	
Egész évre	8 frt
Fél évre	4 .
Negyed évre	2 .
Videkre póttér küldve:	
Egész évre	9 frt — kr.
Fél évre	4 . 50 kr.
Negyed évre	2 . 25 kr.
Naptalárnak helyben:	
Egész évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 .
Negyed évre	1 . 50 .
Naptalárnak vidéken:	
Egész évre	7 frt — kr.
Fél évre	3 . 50 .
Negyed évre	1 . 75 .

Szerkesztési iroda és kiadóhivatal:
Csendes-utca, Tóth-féle háznál,
hová minden a lap szellemi részét illető közlemény, az előfizetések és hirdetések is küldendők.
Bérmintelen levelek nem fogadtatnak el. Készítők nem adának vissza.
Szerkesztővel érlekezhetni:
d. e. 11 óráig 12-ig és d. u. 3-tól 6 óráig.

Mártonfi Károly beszámolója.

Hallottuk országgyűlési képviselőnk beszámolóját.

Tulajdonképen éles bírálatát hallottuk a kormány fatális politikájának; mely, mint egy végzetes indíték miatt keringelő örvény sodorja magával közállapotainkat.

Várható-e valaki szelidebb hangot Mártonfittól? Nem. Az ő kritikájában a hang kiméletlenségének kivételes jogosultsága van. Mártonfi nem azok közül az emberek közül való, a kikre nézve a képviselői állás csak eszköz, melyet társadalmi helyzetükön tatarozni — hivatali, egyéni érdekeiken lendíteni igyekeznek. Az ő nevét hiába keressük azok között a „távollevők” között, a kiknek száma, fájdalom, rendszerint meghaladja a képviselők számának felét. Őt van, ott áll mindig azon az őrhelyen, a hová őt a közbizalom állította, és kizárólag a törvényhozói feladatnak szenteli magát, idejét, amit bitóit. Közvetlen tanúja annak az erőlesterítők munkának, mely államletűntet órától-órára veszedelmesebben zsbasztja, közvetlen részese annak a sikertelen küzdelemnek, mely a hazafias gondolkozást elkeseríti.

Itt kell keresnünk magyarázatát

a beszámoló élességének, mely az országgyűlés második ülészakáról a képviselőház tevékenységét méltatja.

Az iskolázott ítélet magvasságával szól azokról az elvekről, melyek közigazgatásunk új szervezetét mozgatják. Nem elvi reform az, hanem a hatalom összpontosítása az erőszak szolgálatában. A tisztviselők elvzetenek, jogainak függetlenségének biztosítékaira nézve maga az enyészet.

A közélet tapasztalataiból merített meggyőződéssel nyilatkozik a népfelkelési törvény — az öt éves mandatum felszégsegeiről, és megrendül jogérzetünk azoknak a jóslatoknak előzetétől, melyeket a beszámoló előterjesztési ebben a pontban kilitásba helyeznek.

Pénzügyi helyzetünkhöz érve, a gúny fegyvereihez is nyul: de behatárolva a kérdéssel nem foglalkozik. Alig is van rea szükség Ennek az eleven sebnek a lüktesét mindannyian jól érezzük. Az adók tizenegy éve emelgetnek, s az előirányzott defizit mindemellett, a következők évre akkora, a mekkora világteremtése óta nem volt; akkora, hogy maga a pénzügyminister sem meri bevallani, a számok megaláthatatlan össze-visszájával játszva előtűnt, mint a hogy Homer istenei

felhóval veszik körül fenyegetett védenozeikeit. Jól érezzük, hogy a mink nincs, az a magyar pénzügyi politika.

Nagyobb vonásokban foglalkozik a hadsereg kérdésével. Érinti, hogy a kormány — bár kötelessége volna — nem képes az összetartást ápolni a hadsereg és a polgárság között, mert a közös hadsereg intézménye s a magyar alkotmány között nincs meg a kellő szervezeti összefüggés. Megokolja az álláspontot, melyből kifolyólag a mersékeltek ellenzék nem járult e kérdésben sem a kormány, sem a függetlenségi párt határozati javaslatához. Az előterjesztéseiből levonható tanulság nem kevesebb annál, hogy a politika, mely a vizályt két államérdékű intézményünk között megorvosolni nem képes, mely a bajok elől csak engedmények árán tud ideig-óráig kitérni, hogy a politika éllhetetlen, rossz, veszedelmes.

Es így tovább. A beszámoló részletes kormányzatunk erős és bátor bírálat. Nem egyéb. De hát kívánhatunk, várhatunk e ellenzéki állásponton levő képviselőinktől egyebet? Talán vívmányokat a többséggel szemben, előnyöket a város javára, tehát esodátételeket?

Nem.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Bolyongva járok sok vidéket . . .

Bolyongva járok sok vidéket át,
Mint a vándor, ki nem bír kincseket,
Éheve . . . fátyva . . . játszom a koldust
S fáradt pillámon égő könyv reszeg.

Meghajta fejem . . . sjkam esádel,
Százszor elzemem, hogy szegény vagyok,
Hitem, reményem nincsen, s sohse lesz . .
Imádkozni is már alig tudok.

— Koldus vagyok, és egyre szervenek —
Hissz felőlem, s hadd hívják sokan,
Meggasaltam őket, hiss s szívben, itt
A boldogságnak tenger kincse van.

Oly felve öröm darga kincsemet,
Szereimét hogy ne tudná senki se,
Gaszag vagyok, oh tenger kincs a szív,
Mely értem dobban, s értem epede.

— Szegény vagyok — és mégis remegek
Az égtől féltem boldogságomat . . .
S ha elrabolja . . . koldusá saszok,
A koldusnál oh százszor koldusabb.

Ifj. Rakóczy Mihály.

Első szerelmem.

(Olyan csendes morfondírozás felé.)

Szeles, hűvös őszi est van — A zord

ésél szügra ötödik ablakomhoz, s látva hogy be nem juthat a kellemes, meleg szobába, tovább süvölt, s iparkodik a szomszédok ablakain bejutni, de ott is kudarcot vallás, vissza-vissza tér hozzám, — s szörgeti ablakomat . . .

En a pamilon fekszem kényelmesen — mely előtt egy eldobott rozg regény fekszik, — s nevetem szel apó hasztalan erőlködését, miközben nagy füstfellegeket eresztek csibukomból.

Soká fekhettem így s végre elszundikáltam . . .

Csibukom kiesett kezemből a rozg regény mellé, gyertyám tövig égett, s én félalomban kellemes jelenéseket láttam.

Igen . . . Egy évvel ezelőtt ugyanily sord szel szörgeti ablakom, ugyanígy csibukoztam, — de midőn az eszterang melábus hangja a hívőket imára szólította, letettem a csibukot, meleg kabátot, kalapot és sétápalázat véve, kimentem az utcára azon jó szándékkal, hogy Ernő barátomnak tett ígéretemhez híven felkeresem őt s együtt megyünk egy kis esteli Bachus tiszteletra, a „fekete medvéhez” címzett templomba, melyet a pogány nép sörösarnoknak nevezett.

Az említett templom — akarom mondani sörösarnokban oly sört kapott az ember, a milyent az egész Gyárvárosban sehol. E miatt nagyon látogatott volt.

Denique Ernő barátommal s az első fordulóban találkoztam, oda irányostuk lépteinket.

Eppen be akartunk lépni, midőn onnan két ifjú s egy eltes hölgy lépett ki; félreálltunk az utból, és felismerve a vendéglős két bájos leányát s ezeknek anyját, lekaptak a fedőt a kobakról s jósvét kívántunk a hölgyeknek.

— Mászor 4—5 pohár sör bekebelezése előtt nem mentünk el, de most a pincseről hallva, hogy a hölgyek a tánciskolába mentek, már a második pohár után szedték sátorfánkat, siettünk a tánciskolába.

Lisette, a vendéglős legifjabb leánya most tanult táncolni, s menyecske n'nye s anyja csak kísérték őt oda.

Magam sem lévén valami jeles táncos, beiratkoztam a tanuló köz s örültem, ha Lisette kitüntetett egy mosollyal a tánc végén. — Rendesen én kísértém háza, s a mákor hozott ut ilyenkor botránnyosan rövidnek tűnt fel, hogy alkudozásba léptem a táncmesterrel, miszerint a tánciskolát távolabbra tegye át a „fekete medvé”-től.

Tüntetőleg mindig Lisette-el táncoltam, a boldogságom teljes volt. De nem sokára kezdett a boldogság róssájának tövise is nőni!

Egy este egy magas, szőke s szerfelcst csinos fiatal ember jött a tánciskolába,

Ellenzéki állásponton józan ésszel többet senki sem várhat. Elég megnyugtató reánk nézve az, hogy a végzetesnek tudott kormányzattal szemben elvet vallani tud, az eltagadhatatlan bajokkal szemben irányt jelölni képes. Az idő mindenesetre megfogja hozni az elvek megvalósításának, a tervek részletes kivitelének óráját is. Ez a munka ez idő szerint az ellenzéknek nem feladata.

A beszámoló meggyőzött minket arról, hogy képviselőnk, rea ruházott bizalmunkkal, politikai elveinknek megfelelőleg élt ott, a hova azért küldöttük, hogy országos érdekeink ápolásánál, nemzeti aspiratióink művelésénél őrizeten álljon.

Bizodalunk jó kezébe van le-téve. Azzal, az ellenzékre fenforgó természetes nehézségek között, bőlesebben, több tapasztalattal, nagyobb erkölcsi nyomatékkal a Mártonfiánál senki sem sáfárkodhatott volna és nem sáfárkodhatnék.

A hazafias erőfeszítéssel és férfias kitartással járó küzdelemben szentelje meg igyekezetét a jobb jövő reménye!

s engem kivetett a nyeregéből. Akkor este Lisette nem táncolt velem; ha hozzá léptem felkérni, zavarba jött, s vagy fáradt volt, vagy más kifogást talált. De a szőke fiatal emberrel mégis táncolt. A rettenetes lovas egész este Lisette mellett ült s nem fejtött ki a beszédéből, mit Lisette — leg-nagyobb fájdalomra — nagy érdeklődéssel hallgatott. Szívem tele volt keserűséggel, s a gaz szőke iránti ellenszenvem. Ha Lisette mellett ült, közelükbe álltam, s ők látva a szánandó kifejezést arcomon, — mosolyogtak. — No de megállj, szőke fieur! Megbocsolom magamat! Csak alkalom legyen; kihívjak s átülök mint egy tököti. (Sohasem volt ugyan kezemben gumpuskánál egyéb fegyver, de tudtam, hogy a kiturt imádó golyója át fogja járni a gaszabítót.)

Egy delutani sétám alkalmával már megszöröl meglettám ellenfeletem, s elhatároztam, hogy most rögtön meg lesz a kihívás, holnap pedig s nép s Lisette hallani fogja hogy párbajban esett el imádója. — (Már t. i. a szőke!) Midőn a fieur melletttem elment, nagyot hágtam laek csipős lábaira, gon dolvam, hogy majd ő gorombán int rendre, én kihívom. S mi lett az eredmény? A fieur egy mosollyal jutalmazott s odább állt.

(Vége köv.)

A beszámoló lefolyása.

Zombor szab. kir. város országgyűlési képviselője mult hó 31-én d. e. fél 11 órakor tartotta meg beszámoló beszédét a városháza nagyeremében. Hogy az ellenzéki választó-polgárok igen nagy számmal hallgatták azt meg, talán mondanunk se kell. A nagyerem egészen megtelt s a mint lapunk előbbi számaiban is jeleztük volt, — a kormány párt több tagja nem tekintette partikérdésnek a beszámolót s színtelen meghallgatta azt.

Szeretett képviselőnk már a városháza előtti téren lelkes éljenzéssel fogadta az egybegyűlt tömeg s a városháza nagyeremében szintén harsogó „éljenek” fogadtak.

A teremben mindenekelőtt Szemő István, az ellenzék párt elnöke szólott az egybegyűlt választó-közönséghez, néhány szóban előadva a célt melyért összejöttek.

Ezután Mártonfi Károly, érdemekben megőszült képviselőnk mondotta el beszámolóját — mely a következőképp hangzott:

Tisztelt választó közönség!

Ha visszatekintünk a képviselőház második ülésének, a politikai helyzetnek melyen elsomorított képe tárul elénkbe, és ha egyáltalán lehetséges lenne a tisztegyen tül hatalomban ülő jelenlegi kormány politikája felett összehasonlításokat tenni, úgy határozottan azt kellene mondanunk, hogy a mult ülésnek talán legmódszerűbb volt valamennyi köz, mert a kormány elnök ur mind abban fölléltatta önmagát, a mit az ország szabadságának gyöngyöztése, az alkotmányosság megőrzésére, és a közérkölcök megrontására megkísérelt lehet.

Az elhatározás döntő súlyát vas márkában tartva, a miniszterelnök ur hű és engedelmis partja által oly törvényeket szavaltatott meg magának, melyek melán beállnak az abszolutismus koránakába. A törvényhatóságok és községek rendezéséről, valamint a köztisztviselők elleni fegyelmi eljárásról szóló törvények nem a közigazgatás javítását, sem elvi reformokat czéloznak, hanem a hatalomnak egy kezben való összpontosítását és állandósítását. Ezen törvények első pillanatra csak lenyeltetnek módosításoknak látszanak ugyan, de ha melyben vizsgáljuk, azon feltételezetre jutunk, hogy megis letezik bennük bizonyos rendszer, t. i. az erőszak rendszere.

Úgy a mint eddig érvényben voltak, azokban megmaradt volt meg némi árnyék az önkormányzatnak, a tisztviselők meg bírtak némi látszatával az önálló rendelkezésnek. De a miniszterelnök ur ezt is megsokallotta, és saját szülőitjeit — mert hiszen az ő alkotásai voltak — rosz alá vetve, mindazon sskat kirazta belőlük, melyek elég ruganyossággal bírtak arra nevez, hogy az ő adminisztrációjának hiteltelvé veszélyeztetethetnek, és a kirotást szakaszokat azután oly intézkedésekkel helyettesítte, melyek semmi kétséget sem hagynak fen azon iránykövetésére nevez: hogy a nemzetet csak akkor lehet jól kormányozni, ha előbb minden jogaitól megfosztatik.

Azért teremtette ő a mindenható, senki másnak, csak egyedül neki felelős főispánokat, kik arra vannak hivattva, hogy a varmegyékéből, a városokból, sőt a községekéből is oly sakktilblakait állítsanak össze, melyeken bármely huszát tegyünk is, mind az csak Tiszta Kálmán mondhasza ki a szavot.

Neki nem kellett az állami kinevezés, mert ennak pragmatikája megvendi a tisztviselőt az önkény ellen, ő a választási rendszert tartotta meg, de oly formán, hogy a választást alárendelt községi által mindig

ő gyakorolhasa, vagy is igazabban mondva, hogy az országban ő maga egyedül léteessen a választó.

Nagyon furtágon van es így kifundálva, mert míg egyrészt az önkormányzat látszatával takarózhatik, addig a valóságban semminemű választást, és semmi törvényhatósági vagy községi határozatot nem lehet az ő hozzájárulása nélkül készülni vinni.

A fegyelmi eljárás pedig azon lánc, mely a közigazgatásnak szorosan egymással folyó esemélt üsszeartija, mely a fokozatosan kimért hatásköröknek egymástól való elvárat lehetetlenlé, és a közigazgatási gépezetnek forgását egészen a belügyminiszter ur önkényétől függővé teszi.

Az önkormányzatot és szorosan alul redukáltván és a huso faszakak felett kizárólag a kormány rendelkezésén, arra jutottunk, hogy manapság már senki sem nyerhet hivatali, ki önérszetét, meggyőződését fel nem adozsa, vagyis önszintén szolva, ki lelkét a kormánynak le nem köti.

Hogy az ily eljárás a haza polgárainak jelleméből kirtja a független gondolkodást, a közérkölcset és a közérkölcset megmértelési, sőt a haza iránti lelkesedőre is káros befolyással van, talán nem szükséges bizonytalanog.

De nem elég, hogy az önkormányzatot az elő-halott szerepre lett kárhoztatva, nem elég, hogy a közigazgatás oly malom szerszra jutott, melyben csak a főispán akaratja szerint lehet őrseni és a melyhez a kellő vizet mindig a belügyminiszter ur szolgáltatja, hanem koránál behozta az öt éves mandatumot, és pedig a nélkül, hogy a nemzetnek alkalma lett volna ezen az alkotmányt oly közéről érintő fontos kérdésben nyilatkozni, és a nélkül, hogy a választás szabadságának és tisztaságának megőrzéséről eleve gondoskodott volna.

Igaz, hogy hasonló vagy még hosszabb tartamu mandatumok más államokban is letessek, de ott tisztultabb a körülmény, a közérkölcst nincsen fenégek korrumpálva, a kormány nem befolyásolhatja annyira a választásokat mint nálunk és a mint legfőbb ott a választások tisztasága és törvényessége felett rendes bíróságok örkődnek.

Nálunk azonban fájdalom, minden törvényes és törvényellen eszközök a kormány kezében vannak, és azok segélyével eser karu nyomást gyakorol a választásokra, és ha egy kormány párti jelöltnek sikerült bármely botránnyal módon többséget nyerni, az biztos lehet benne, hogy igazolhatni fog, mivel nincsen sem parlamenti, sem oly bírói forum, mely az ily kiterőszakolt választást megsemmisítene.

Természetes tehát, hogy a kormány ezen kedvezményes helyzetét arra iparkodik felhasználni, miszerint az öt éves mandatum által az ellenzéki képviselők számarányát még inkább leszállította, saját pártjának befolyását pedig állandósítván, a maga hatalmat minden politikai áramlatokkal szemben korlátlanul érvényösíttesse.

A nepfelkelési törvény — mely szent mindenki kivétel nélkül 42 éves korraig, illetőleg a hadsereg és honvédség nyugáalományához, vagy szolgálati viszonyához tartozó egyéneknek 30 éves korukig kötelező katonai szolgálatot teljesíteni, már magában veve mind családi, mind községvárosi tekintetben súlyos terheket ró a nemzetre. De eltekintve ettől veszélyes az különösen azért, mert a nemzetnek századosok keresztül felökonyen öroit ujonoz megejárásai jogát illusziórtassa, a védőkötelezettség időtartamát az önkényűtől függővé teszi, és a különféle nemzetiségeket, misztég badilábra állítja egymással szemben. Pénzügyi helyzetünk — ha szabad kicsinyes példával élni — két tekintetben nagyon hasonlít a m. kir. operához. Először abban, hogy annak szörvegei, úgy ennek szörvevényességét csak keves ember érti meg. Másodszor pedig abban, hogy mindkettő folytonos deficienzit játszik.

A hány finanze kapacitást ir vagy beszél a deficienziről, annak nagyságát mindenki más-más számokban határozza meg. De hát esen nem lehet esudakolni, mikor a kormány már maga sem képes a deficienzinek hű képet adni. A mit legjobban bizonyít azon, a parlamenti őleiben hallatlan eljárása, hogy a költségvetésnek törvénybe való iktatása után újból 22 milliónyi póthitellet iktasztatott magának, még pedig oly eszmékre, melyek az országgyűlés tudta és beleegyezése nélkül már előre ellettek költve.

Hát kérdem, lehet-e ezen kormánytól várni, hogy az oly nagy garral államháztársítást egyensúlyt helyre fogja állítani?

Nem, soha, mert hiszen a helyett, hogy vallott özlékhöz közelednék, attól mindinkább távolodni látjuk őt, midőn mindig újabb és pedig olyonak kiadásokkal terheli az országot, melyek vagy egyedül hatalmának fenntartására szolgálnak, vagy kedvezőbb időkre elhalasztathatók lennének.

Nem szándékom itt a pénzügyi politika érdemeibe becsújtok, csak a tények illusztrációjával említem fel, hogy a kormánynak számos improduktó befektetések, a hivataloknak minden szükségesekül szaporítása, építészeti kedvezése, továbbá a minisztereknek, államtitkárokak és főispánoknak rövid szolgálati idő után nyugdíjakkal való ellátása, mind oly dolgok, — melyek bármint dícsékedjk is a kormány az állam megőrzésére hűvel, előbb-több fiasztésképeltenséget fognak maguk után venni, és az államot a tönk szélére eljuttatni.

Van még egy fontos ügy, melyet említenél nélkül nem hagyhatok, az ügyvezetett Janszky-ügy, és a vele kapcsolatos tábornoki előterjesztések és nyugdíjaztatások.

Tudom hogy ezen a nemzet önérszetét melyen sértő eset a t. választó közönség előtt sokkal ismeretesebb semhogy annak részleteivel kellétek foglalkoznom, annál kevésbé, mivel több törvényhatóságok részéről történt felterjesztések folytán, az már a jelen ülésnek alatt is, még pedig az önkényű magyar hadsereg felállításának következtelével kapcsolatosan, hosszas és beható vitáknak tárgyát képezte.

A mi pártunk nem járult hozzá sem a kormány, sem a független-égi párt határozati javaslatához. Az elsőhöz azért nem mivel az a királyi leirat által a dolgot a maga egészében elintézték kívánta tekinteni; az utóbbihoz azért, mivel mi, kik az 1867. XII. t. cz. által megteremtett községi alapon állunk, nem zárköszhatunk el a hadsereg dualismusa, mint annak egyenes folyománya elől sem. Es emnélfogva a mérsékelt ellenzék azon állápontra helyezkedett, mely szerint a Janszky-ügyet a királyi leirat által elintézték tekintni ugyan, — azonban a közös hadsereget — kivált a jelen európai konstellációk között, — továbbá is fentartandónak véli, de határozatlan követeli oly biztosítékoknak törvénybe való iktatását, melyek az 1867. évi XII. t. cz. alapján alkotmányunkkal a közös hadsereget ushangzatba hozni és hazai intézményeinket minden törvénytelen katonai tulkapasozott megoldalmazni képesek.

Befejezésül szabad legyen még azon meggyőződésemét nyilvánítani, miként államlelmetlen egész testében bizonyos szabadsághoz való eszre, mely leginkább önnét származik, mivel a kormány az udvari körökkel és az általkú dődelgetett Ausztriával szemben túlelendékeny, és hazánkunk az elnyomott gyarmat szerepre való lesúlylyesztése ellen kellő erővel védekezni nem képes, rendezen bekérelt től az illetélen beavatkozást meg akkor is, midőn a rendelkezésére álló alkotmányos fogyevekekkel azt minden konfliktus nélkül elháríthatná.

De nagy része van ebben a parlamentnek is, mely a kormányt a maga többségével oly közzégesen támogatja a mely nagyszámu képviselők gyakori távolléte

által az országos ügyek iránti köösnyit ugyasólván meghonosítja.

Hogyha hozzávesszük még kétséghelyt ösnyű helyzetünket, a gasztázat, kereskedelem és ipar téren tapasztalt általános pangást, társadalmi viszonyainknak rothadást, a demokratikus eszmelmek rohamos enyészését, és helyébe a reakzionális eszárnypróblgatásait, úgy bárcnak dióhába szorítva, de híven elmondék mindent, a mit képviselő köteletségéből kifolyólag elmondanom kell.

Es most t. választó közönség legyenek szivesek a következményeket saját bölcseségük mérteke szerint lenonni, én nyugodtan várom ítéletüket, de ha úgy találandják, hogy az ellenzéknek eddigelő csak eszmelmi diadalokat arató küzdelem érdemes támogatásukra, ez esetben kérem soraköszának jóvőre is hazafini kitartással annak zászlói alá.

A beszédet gyakori „ugy van”, „helyos” és „éljen” kiáltások szakították meg, annak végével pedig hosszas éljenzés következett, — melynek esillapított Kozma László ur vette át a szót. Kifejtette röviden, hogy képviselőnk minden tekintetben eléget tett ez országgyűlési őleben is fontos hivatásának, kéri hogy az egybegyűlt választó polgárok köszönetüket s iranta bizalmukat fejezzék ki.

Erre zajos „éljen”-ek közt szótöszlottak.

Tanúgy.

(Azon legsarkalatosabb tanítási és nevelési elvek, melyek a kedély-kezesnél mindenkör szem előtt tartandók.)

— Ertekezés. —

Irta és felolvasa: Kuzmics Lajos

a zombori központi III. B. fu-osztály tanítója.

(Vege.)

De mennünk már most tovább és vesszünk egy komoly pillantást a nevelési eszmélyzetre.

Hogy a nevelői eszmélyzet közt is különösen móta a közös iskolák felállítását és a modern neveléset hazánkba becsipel-tett, — burjánoski a vállaltatlanság, és tagadhatatlan; hisz a napi eszmények erre vonatkozólag már elég bizonyítékokat szolgáltatnak és fájdalom! ezután is meg szolgáltatni fognak.

Azért lám: mit várhatni az oly tanítótlól — vagy tanártól, kinek minden vonásból leolvashatja a nagyon is éleseszműtű, hogy tempomba, vagy körmenetekre csak kényserűsügből megy — ásitoni? Hát amellyek meg arra a felvilágosult ledeseregbe is vetemedik, hogy a szent dolgokat otromba őlecsenek tárgyalva használja, esziaszokat tesz, egyes szokat ejt, képet vag stb. míg a serdülő ifju szivába a ledesereg terelbelyes fáva növekvő magyát vetik bele? — Jaj annak, ki csak egyet is megbotránkoztat a kicsinyek közt! Meennyivel inkább jaj annak, ki egész gyermek-sereget, még pedig érvéken keresztül botránkoztat? De meennyivel inkább jaj azon iskolai előjárónak, ki ismerve ezen a derék Ney által igen találon nevelési fergeknek belyezett fölvilágosult táltosokat, esmet hony szent-ősegtelen garázdálkodásai előtt, vagy még is felvilágosult leven, eme vakaságot akként értelmes, hogy mindnyájan gyári emberek vagyunk, ne artunk senkinek! Ez igen szép eszmélet (!) mely csak a kuszipajtások közt járja meg, kik egy huron pendülnek, de a vállalás nevelés baraiti közt nem. A jellem embers nemis haragra gyulad a melyt ily terjesztő ellen, tudván, hogy a tanodának nem az a eszja, hogy kereseti őgöl szolgáljon egyes fergek tetti letének; hogy nem a tanoda van a nevelő, hanem a nevelő van a tanodáért, s kész arra, mit az Ur tett; kitűzi a nevelés szent templomából az őserokot.

Ha tehát azt akarjuk, hisz akarunk kell, hogy növekedésünk vallásörköseink legyenek, úgy szent kötelességünk saját példánkkal vezetnünk őket az istenesrelemre, legyünk szülők, vagy tanítók, — az mind-egy, mert sehol sem szükeges annyira a példa, mint éppen itt.

Aszt néz az induljunk a modern nevelők után, hanem mindig tisztelettel és szent felelőssel szóljunk Istenről és szent dolgokról a matuasunk jó, rossz napjainkban teljes megnyugvást Isten akaratában.

Isten szelleme szerint járjunk el mindenben; minnagynak legyünk olyanok, minnőkénövekedésünket nevelni akarjuk, mert akinek nincs, az nem adhat; a vallástalan ember nem vesethet vallásra; ha pedig csak szinleli a vallásosságot, asszá jár, akkor az ilyen melléknaptól ne várjunk meletet és világot. Az Ur fellelme kezdete a bölcsőségnek, ezt ne feleljük a kedély nevelés mérében.

Legyünk istenfélők, mert csak is az istenfélő nevelő elbrosshat odaengedést, bizalmat és engedelmességet Isten iránt a gyermekben.

Mikor így Isten számára neveljük a gyermeket, akkor a világ számára is neveljük őt. Az istenesrelem ugyanis az állam-szervezetnek egy oly tagot ad, ki a maga önsz akaratát és gondolkodását az egész akaratának és gondolkodásának alája veti; minthogy az államot Istenől származott szerveszetnek ismeri, melyben csak akkor lehet boldog, ha egyedi jogainak erőváltásában az egészesnek jogait soha szem elől nem térteti.

Röviden összegezve a fentieket, minden kétely nélkül beláthatjuk, miként a vallási érület felkeltése a művelés logikájában eszközöltek a jó példa, a jámbor emberekkel társalgás, a jámborságra való korai szoktatás, az imádság, nyilvános istenszolgálatban részvétel, a szentségek-hesi ajátatos hozzájárulás, egyházi, nemzeti és családi ünnepek kegyeletes megélése, főleg pedig a vallásnak gondos tanítása által. Aszt íparkodjunk minden tantergyben és a tanodai élet szaktialan eseményeiben mindenkor Istenre kitérni, s ennek alapján a gyermekben a vallási érületet művelni.

Ime esekben vátem, aszerint nézetem szerint azon legakarlatosabb tanítási és nevelési elvket felsorolhatni, melyek a kedély képzésnél mindenkor szem előtt tartandók.

Végül azonban kötelességemnek tartom kijelenteni, miszerint eme kérdés kidolgozása alkalmával, saját tapasztalatomnak kibővítéséhez fő auctoritokul Répásy János bölcséleti tankönyvét, úgy Garamszegi Lúbrich Ágoston és Mennyei József nevelés-tanát használtam. Adna az Eg, hogy ezen jeles tankönyvek egy tanító könyvnyírásba se hiányoznának, mivel a tanítgy terén csak az ily jeles művek olvasása és tanulása által módosíthatja elő a tanító úgy az egyház, valamint az állam javát.

H i r e k .

A helybeli kormányparti lap azon körülmenyöb igyekszik az ellenkez gyengülést kimutatni, hogy képviselőnk nem fogadtuk banderiummal, nem rendeztünk banquetet s fáklászenet tiszteletre, — de azt nem tudja, hogy mindez képviselőnk saját óhaja volt. Az ünneplés fogadtatás terbe volt véve, de Mártonfi Károly ur személyesen kérte fel az intéző főrhakat, hogy tartózkodjanak mindenféle túlzástól; reszint, mert egészségi állapota kívánja úgy, részint pedig, mert a kormánypart hajlandó lenne oda megvárani az ünneplést, hogy az ő példájára már szintén megkezdették a kéréskedést.

Kinevezés. Dr. Bruck Pál, Szabadkán nemrég letelepedett orvost, helyettes kórházi orvossá nevezették ki.

Hymen. Dr. Wiener Márk, mindzont rabbi eljegyezte fős Kutna Mór szabadkai rabbi kedves leányát Kutna Karolin k. a. t.

Halottak napja, a kegyelet ömea ünnepe idén is megőpösztette tiszteletet. Mindzenket estejen a sirokon kigyúlt a fény; a gazdagok hantján, hol magas, díszes márvány emlékek emelkednek, százzal lobogtak a mécsek, míg a höl csak egyszerű fejtá jelzi a felelhetlen halottak emléket csak egy-két láng; de itt is, ott is egyenlően lobogott, mert hisz a szegény éppen oly kegyelettel emlékezik meg öveiről, mint a gazdag a halottjainak emléke éppen oly drága előtte, mint a gazdag előtt. — A látogatók, kiknek a szép idő kiválóan kedvezett, ezével telongtak a sírok között.

Üjvidéken róm. kath. plébánossá egyhangulag Kopper György választották meg. A választás megajése után nyomban tisztelegtek nála ismerősei barátai valamint több tanítulat is.

Baja városi tiszviselőinek 6 évi megbízatása meg f. ó. aug. végével lejárván, miután a város újonnan szervezött, illetőleg a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló 1886. évi 26. t. c. s. értelmében módosított szabályrendeletre jóváhagyott, a tisztviselő megajése czéljából pályázat hirdettek nov. 20-iki lejárattal.

Meghívó. A zombori jótékony magyar nőegylet az iskolás szegény gyermekek felruházására nov. hó 6-án, nov. hó 20-án és decz. hó 4. esti 8 ór. a Vadászúrt termében tombolával egybekötött thea-estélyt rendez, melyre a nőegyleti tagok és a nagyközönséget tisztelettel meghívni ezennel van szerencsénk. E társas összejövők családias jellegűek, beletudj nics, ezúljuk a jótékonyaságon kívül a társadalmi érintkezést kellemesen előmozdíthat, azért a hölgyek kéretnek nem bálj, hanem utczai nyári tolettékben megjelenni. Hogy maga a jótékony egylet is czélját elérhesse, a női tagok általában, a választmányi tagok pedig különösen kéretnek, hogy a tombolához nyere meny-tárgyakat, vagy a világitáshoz gyertyákat, vagy a theához szükségeseket, az egyleti előnökönek mielőbb beszoalattani kegyeskedjenek a választmány megbízatásból: Esztergany Borbála egyleti etnök, dr. Margalits Ede titkár.

Templomszentelés, Bolohorszky Gábor főispárra e hó 31-én a szilvási újonnan épült esinos ev. templom, nov. 1-én pedig az illoki renovált evang. templomot — szentelték be.

Agárverseny. A béc-bodrogalmgyeji agarász-egylet e hó 15-én rendezi szokásos versenyét Topolyán, a vasut mentén.

A megyei-jegyzői-egylet évi körgyűlését nov. 12-ére halasztotta.

Kikeresztekedés, névmagyarosítás, eljegyzés, és áthelyezés egyessere. Rosenfeld Ignáts topolyai földiuk legközelebb áttért a katolika hitre, a keresztelésben István, Lajos nevetek nyert, vezetéknémet egyben „Rónai”-ra magyarosította, eljegyezte solumári Thaler Ilona urhölgyet, és áthelyeztetett a Budapesti ferencz-városi dohánnyárból a pozsonyi dohánnyárbá hivatalosított minőségben.

Szabadkán koncertet és felolvasó estélyt rendez november hóban a város-kereszt egylet ottani főlkja. Amint hírlík Budapestről is többen jelennek meg közreműködni. Állódoag Pulszky Ágost, Bekesics Gusztáv, Orszáts Sándor, Dárday Sándor és meg több országos képviselő is Szabadkára megy ez alkalomból.

Hymen. Dr. Mór Pál zentai kir. aljárásbíró f. hó 18-án jegyezte el Hoffmáster József temesvári árvaszéki únök bájos és ritka műveltségű leányát, Iionát.

A zentai ifjúság kebelében mozgalom indult meg egy. a jóvó hó közepén megtartandó műkedvelői előadás iránt melynek jövedelme a t. b. csesi tűzkárosultak javára lesz esztog fordítva.

Az újvidéki nőegylet f. ó. nov. 6-án táncszal egybekötött tombola-estélyt rendez. A jövedelem karácsonyra felállítására fordítatik.

A Szabadkai törvényszék elnökévé ő felsége Péchi Aurel postvidéki törvényszéki bírót nevezte ki.

Előleptelesek a hadseregben. A közös hadsereg 23-ik gyalog ezredének helyben állomásozó két zászlóaljában: linienreithi Pacher Hermann, a 67-ik gyalogezred állományában alkalmasára volt százados Naggyváry és az itt állomásozó első zászlóalj parancsnokává: Metzner Lajos főhadnagy százados; Roth János tisztjelöltes hadnagy; Dr. Sittig Robert L. o. zsalnyi ezredorvos; továbbá Kleszky Otto hadnagy a 23-ik gyalogezredből, a 46-ik gyalogezredhez főhadnaggyá nevezettek ki. — A honvédségnél Szalaha József helybeli ml. kir. honvédhadnagy főhadnaggyá nevezetett ki.

Jó fogast lett az újvidéki rendőrség e hó 28-án. Ugyanaz Vasa Spojia Skrgita veszélyes betörőt ki Belgrádban 6 évi szöcsmunkára volt elítelve a börtönéből megszökött, egy korcsmában elfogta s kir. törvényszéknek átalta.

Névmagyarosítás. Habacht Vendel bajjai születésű kalocsa-egyházmegyei áldozatvezetékévé felsőbb engedéllyel „Vigázó”-ra változtatta.

Lopások szabadkán. A Geiger-fele negyedmilios löpésről lapunk múlt szombatban megemlekedett. Az „E.” nyomon erre vonatkozólag szükségesnek látjuk még a követelekkel hozni: Szabadka város közönséget nem csekély igazottaságra hozta a múlt het folyamán történt házassá ellopás. Október hó 28-án virradóra arrol értesültük, hogy Krenzelin Endre földbirtokos haza felát kibontották a szomszéd udvarából és a lyukon három egyen ezroszakkal akart behatolni. A házgazda hival a tanyán levén, nem maradt más a háznál, mint a házasszonya és két nagy leány. Mikor a rögszt meghallották, már akkora lyuk volt a falon vagyva, hogy egy ember becsuszhatott rajta s utca az anya az ablakhoz szaladt és az utca felől lármát ütött, addig a két leány dnyhák és vánszokások töntek a betörők által csinált lyukak. A feltűnő esemény a főkapitány főszomszedságában volt, azontban az asszony segélykiáltására onnet senki nem mozdult. Vegre egyik szomszéd meghallotta a renes kiáltást és dörömbözött, többet utavált kisietett, mire a betörők feladok keresztül elmenekültek. — Másnap, okt. 29-én Werle nevű lakosmentes tett panaszt a rendőrségnek, hogy műhelyét feltörték és egy köteg kulcsot és egyéb eszközöket elloptak. Okt. 30-án aztán meg lett fejtve, miért törték fel a lakatos műhelyét. A kora reggeli órákban befutotta a várost a hír, hogy Geiger Adolf nagybirtokos kirabolták. Eddig ismeretlen tettesek a szomszéd udvarból kötelek segélyvel leoraszkedtek a hástélen keresztül Geiger udvarára és ott az úleleti iroda ajtaját átkülcösk és fessítő vasakkal kinyitották, Geiger Adolfnak az iradhelyiségben volt a Wertheim-szekrénye. A betörők kulcsok segélyvel kinyitották az utcára nyíló nagykaput is, a 4—5 metermérsza súlyú pénzszekrényt feltették Geigernek az udvaron álló koszi-jára, befogták lovait és elhajtották. Eddig a cseledek vannak letartoztatva, de azok nem akarnak tudni semmiről. A dologban meg az a nevezetes, hogy Geiger háza a főúton fekszik, a het konstablerok is czárkálunk újjelelkent, de valószínűleg ezek a szolgálati órákat csendesen átutadák. A rendőrség a deléltől órákban őriztette Geiger kapuját, talán abban a reményben, hogy a tolvajok visszajöjnek, de hi saak nyom nélkül eltűntek okt. hó 31-re járó egész eszaka fogyerres rendőrök álltak el a városi sorompókat, megestek minden ki-és be-moandó, de semmi állapot nem fedezhetek fel a nyomozásra sem. A Wertheim szekrényt megtalálták a bajmoki országúton, Szabadkától alig félóránnyira. A szekrény ajtaja szét volt szorra, hiányosított belő 270 ezros forint késpéns s néhány értékpapír. Az értékpapírok legnagyobb része azonban a szekrény mellett a földön fekték s e között

750 frt és egy hatos késpéns és két tákarépenzári könyvet is megtaláltak. Geiger elhunyt menyének arany, ezüst és gyémánt ékszerreit a tettesek szintén ott hagyták. A szekrényt egy szabadkai kovácslegény találta meg, ki rögtön értesítette a leletről a rendőrséget. Hevesi Géza rendőrkapitány a vizsgálobró kiasterében rögtön a hely szimere hajtattott, hol felvették a jegyzőkönyvet. A Wertheim szekrény ellopásakor a tettesek nagy kocsiat megkötöztek Geiger istállójában, szájjukat betömtek, a kocsi kerekeit kancukkal vonták be, hogy sajt ne üssenek. A rendőrség Andrussek lakatosát, Wekerle lakatosmester legényét, ki gyanusnak tűnt fel, miután gazdája fejleletet tett, hogy őszes alkalussá elűtöttek, kihallgatta, de alibijének bebizonyítása után szabadon bocsátották. Harmacos ember, közük Geigernek két családfele gyagya, de elfogatásuk csak pusztá gyanu alapján történt, rájuk bizonyítani nem lehet semmit a kár, újabb összehasítás után meghaladja a 400 ezros forint. Splényi báró fővárosi detektív felügyelő hat titkos rendőrrel Szabadkán időnk. Geiger eredeletge nem volt gazdag ember, alyjától nem örökölt semmit, hanem hosszu munka után szerzett össze körülbelül két milliót úgy penzt. Most azért volt penztarabban annyi penzt, mert Budapestben házat vett, s a jóvó heten akarta kibéltetni. Ez orokra leányát, ki egyik bihar megyei földbirtokos neje, kapott 50 ezros forintot, egyik budapesti banktól pedig 30 ezros forintot volt fel.

A megszállat síkeinéma Egy Apaticzky János nevű egyetn Újvidéken a rendőrséget utoligott, ott akart némánan tetette magát a ő holtg maradt e szerepében, vegre a napokban megazolást s kiűnt, hogy tulajdonképpen Ott Eleknek hírvák s hogy városi arlóférfy veszélyes eszebiova.

Paraduby R. k. lelekesé, Hofmann Sosesten e hó 29-én 60 éves korában jobb jete szederült.

Egy újban felállítandó, javító-intézet ügyvezető Director Ede Bajai polgarimester, Derynyi Daniel és Sautrey Lipot urakból azon kidolgozó jart Budapestben. A kidolgozó Fabny Teofil igazságügy miniszter igen előkelően fogadta az alkalmas helyre, hogy a javító intézet felállítását könnyű legyen tárgyava fogja lenni.

Az íparosok tanácsaiakat házi-és egyéb eszeidőszolgálatokra is szoktak alkalmazni, a mi természetesen az illető íparfogó eszeidőszolgálat hátrányára van. A fővárosi VIII. kerület elöljáróságá figyelmeztetése a napokban a területen eszeidő ipar-telítelöket, hogy miután az ípartörvény a tanulóknak ily eszeidőokra való alkalmazását szigorúan tiltja, azt, a ki ellen a panasz vagy fejleletes érkezik, 20 frítól 200 frítg terjedő bírságra fogja ítelni. — Ily eretimi intézkedés nálunk is helyen volna.

Köszönet.

A helybeli ízr. ifjúság által, az ízr. nőegylet javára mult hó 21-én rendezett tanácsulzerke eredményeképp, a nőegylet részére 73 frt 84 krt átvetteim. — Mírdón ezen összeg kelezézetűk nyugtatom kedves kötelességemnek ismerem a tisztelt rendezőségnek, a jótékony csel érdekében kifejtett buzgó fáradozásáért köszönetemet nyilvánítottam.

Zombor, 1886. évi november 2-án.
Spitzer Róma,
az ízr. nőegylet elnöke.

Magyarosdás a ruhában.

(A magyar holgyek számára.)

Egy nagyon ádvös és hazafias mozgalom indult meg a nyaron a főváros ifjúság közt. Nem kevesebb, mint arról volt szó, hogy a nemzet öletokeket magyar szabasu ruhákkal cseréljek föl. — Az eszmet a sajtó a legnagyobb örömmel vette tudomásul s nem egy buzdító szavaz szentelt a deszertre méltó törekvés elbeségésére végett.

Minden nemzet feltételeken orzi nemzeti jellegét ruházatában, ősi jellegét viseletében, csak a magyar tudott oly könnyen lemondani arról, dacára annak, hogy 49 után és a hatvanas években illőzetűk árán sem akart attól megvál-
tani.

A külföldi divat, a külföld divatának majmolása nagyon is ráragadt társadalomunk bizonyos urai és fél urai köreire s viszont olyan ragaszkodással kapaszkodnak ök is belé, hogy láttára a magyar termékek, a semmibevevés mostoha sorsát siratni kénytelen. A magyar társadalomnak ez az indolentiája, ez a semmibevevés, sokkal nagyobb hiba, — sokkal nagyobb véték, minthogy azt egyszerű sima szavakkal jellemezni lehetne.

És indokolt-e a csere?
Igazán véték, talán hazafiatlanság volna, szembe állítani a magyar nemzeti viseletet, a magyar attilát a frakkal, a pruszlikot a „miderrel”. A magyar főkötő pláne motívumul szolgál az egész világon az asszony fejekességéhez.

De mit tapasztalunk? Azt, hogy sokszor a külföldi szalonoktól kell importálnunk divatképen a saját nemzeti viseletünket. A kétségbeesett divatcsináló külföldi szabók — a hol rakásszáma hevernek a régi izléses divatmi ták halmaza — szépet és kecseset óhajtván szállítani a divatpiaçra abból az izléses divatmintákból kiszemeli a legszebbeket és a legkecsesebbeket — és mikor az elárúsítók boltjába mi is vásárolni megyünk mit tapasztalunk, azt tapasztaljuk, hogy a külföldi szalonok sokkal többre méltatják a magyar viseletet, mint mi magunk.

Ök divatot csinálnak a mi viseletünkön, mint olyanból, a melyik célszerű, mely izléses. Sokszor ök ruháznak föl bennünket magyar viselettel, — mikor mi azt amúgy is megtehetnők. Hát ez jól van így?

A berlini hölgyek tavaly rajongásig beleszerettek a magyar „huszárkába”. Olyan ígézőnek találták viseletünket, hogy a „huszárká” viselése egész Németországban divattá vált.

Mikor az országos kiállítás után

Leseps visszavezette innén a francziákat Párisba, ott a magyar csesebecsék viselése valóságos kultusszá vált.

Nathália szerb királynénak a nyáron annyira megtetszett nálunk a magyar főkötő, hogy ma már más fejéket nem is visel. S a királynét nemcsak udvarhölgyei utánozzák, hanem az egész szerb főváros hölgyei.

A tavalyi londoni magyar vásár összes czikkeit megvásárolták az angolok.

A párisi „Figaro” legutolsó számában azt olvassuk, hogy Párisban az idei divatssaiszonban a „Hongroise Tzigane” öltözék lesz a legkedvesebb újdonság.

Tehát a magyar divat, a magyar czikkék az egész világot megtudták hódítani, csak idehaza nem kell nekünk; csak idehaza nem tesszük; csak idehaza nem tud zöld ágra vergődni.

Ez a határtalan indolencia több mint bűn; s a hazafiatlanság bolyegét hordja magán.

De hát kik csinálják első sorban a divatot?

Kik vannak hivatva az otromba divat ellenuloyozására?
Mindenesetre a nők.

A női divat van a legnagyobb fluktuatívának kitéve.

Minden évben a farsang előtt új báli czikkék új kelmék és egyéb külföldi pipere dolgok araszják el piacunkat.

Hölgyeink vannak hivatva a kísérés elől kitérni és megvetni a külföld ingerkedő csábítását.

Van a mi iparunknak is olyan portékája mely vetekeudhetik a legkifogástalabban salonok csesebecsével, a franczia divatkereskedések legfesebb „modell”-jeivel, a „marchand de mode”-ok legfantasztikusabb stílfizcamodványjaival, a báli toillettek ezer féle díszményeivel

— csak nem kell kitérni a magyar ipar czikkék elől, és nem kell magát az embernek elcsabítani a külföldi czikkék által és előnyt adni nekik csak azért, mert azok messziről jönnek.

A farsang még messzi van. Oh, de nagyon sok fiatal leány és asszony már ma is azon gondolkozik, hogy milyen ruhában, milyen divatos toilletben legyen meg a tánczólo ifjuságot! Mi pedig helyenvalónak tartjuk már most figyelmeztetni hölgyközönségünket, hogy az idei farsang divatúlválásszák a magyar szabású öltözöket, a magyar ipar termékeiből állítsák össze toillejtöket, — ha igazán tetszeni, — igézni és hódítani akarnak.

Nyilttér.†)

Szines, fekete s fehér selyem atlasz 75 krjával méterenként egész 10 ft 65 krig (18 különféle kvalitásban) székléd egner ruhák a darabokban vámentesen házhoz szállítva Henneberg G. selyemgyári raktára (cs. és kir. udv. szall.) Zürichben. Minta postafordulattal. Levelek 10 krrel bérmentesíthetők. 8-6

ÁRGYES
folytonos használatra mint
I V O V I Z
jáványos betegségek
A kalmavai kúria szolgálati usz.
Frisz föltésben kapható:
minden gyógyszerertárrban, físzkereskedésben és vendéglőkben.
12-4

*) E rovart alatt közöltekernt nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Británi szövevek
egy elegans
öszü vagy táli öltözökre
vegyében 3-10 méter szélességben,
mindenféle elegáns egy keth-
alotnyuek
4 ft 50 krert a legfinomabb
7 ft 75 krert sokkal finomabb
10 „ 50 „ a lehető legfinomabb
Valódi Gyapjú
Palmerston és Bot feltekhatók
számban andertöröként 2 ft 50
Kroli 5 frig Loden 2 ft 25-től
3 frig noldpözo andertöröként
1 ft 25 Kroli 2 ft 50 Krig
székellő mindentöknek postán
utánvetel ett a
Fainthof-Fabrik's-Miederlage
Siegel - Imhof
Brünn.
Myltközlet. A feirt oroz szö-
veket szövlősség s a legzúróssalobh
kritiell valamint terrosságunk által
tanunk ki. April is földi szüret
szövlősség s renklitvelli képeésege
hogy csakis a legjöbb árú s
Külförszeren a világszeret minia szerit
Külförszeren. Kiváratára szállít a
feirt raktár.
Mintákat ingyen s bérmentve.

Kincsem 1 ft 11 sorsjegy 10 ft
csak
Főnyeremény készpénzben
50.000 frt
10.000 ft, 5000 frt 20% lev. | 4788 pénznyere mény.
A magyar levar-egylet sorsjegyi irodában: Budapest, váci-utca 6. sz.
Kincsem sorsjegyek kaphatók e lap kiadóhivatalában.

ANZEIGE.
Gönbegfertiger hecher mind hermit ben
F. T. Shubilom egdient hehldtí angyegien,
hög he mit alle östungien
W Ü R S T E
verfertigt werden und jant:
Strumindeneiger
Strumindeneigerliche Schinften
Stündler
Störtobelia die Wollogna
Göfhar
Stratfauer
Zewerfauer
und Schärer
Eben angedigte Schäre werden auf Ste-
haltung vornehmlich in Silesia erzeuht.
3hgedigt mithe zum Erdlen Reldig &
Währte anngnommen.
Täglich ist frisches Brod zu
bekommen.
Friedrichsberg
Alex. Sauppeck,
Eidler

Hirdetmény.
Van szerenesünk tisztelettel jelenteni a n. é. közönségnek, hogy
a mai naptól fogva egy
budapesti és bécsi
asztalos és kárpitos butor-raktárt
nyitottunk, s kérjük a m. t. közönség szives látogatását, minthogy
szükségleteikben teljes megelégedésükre fogjuk kielégíteni.
Tisztelettel
Fink és Pollák.
Zombor, Basa-utca 197 Csarsch-féle ház